

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA NA LEKCJACH BIOLOGII

1. Ocenianie wiadomości i umiejętności:

- a. wiadomości przedmiotowe (zgodnie z programem nauczania i kryteriami wynikającymi z podstaw programowych). Korzystamy z podręczników i Maturalnych Kart Pracy polskich, na lekcjach wykorzystywane są materiały w języku angielskim.
- b. umiejętności przedmiotowe (analizowanie i interpretowanie wyników obserwacji i eksperymentów, gromadzenie danych, dostrzeganie związków przyczynowo – skutkowych, porównywanie i wnioskowanie, wykonywanie wykresów, diagramów i ich interpretowanie, posługiwanie się środkami technicznymi, korzystanie z różnych źródeł informacji).
- c. postawę ucznia i jego aktywność (pracę w grupie, dyskusję, aktywność na lekcji, odpowiedzialność za podjęte zadania, kreatywność).
- d. zeszyt przedmiotowy oraz Maturalne Karty Pracy, który uczeń ma obowiązek prowadzić. Nauczyciel ma prawo do ich kontroli

2. Formy podlegające ocenie:

Sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, praca długoterminowa - doświadczenie, prezentacje:

- a. kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być wcześniej zapowiedziane),
- b. sprawdziany podsumowujące poszczególne działy (zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem i wpisane do dziennika, uczniowie otrzymują w formie ustnej lub papierowej na lekcji zakres materiału),
- c. uczeń może uzyskiwać także „+” (plus) „-” (minus). Plusami oznaczono obecność ucznia na próbnej maturze (wynik % podany w komentarzu). Minusem oznaczono niezaliczoną poprawę z danej kartkówki lub sprawdzianu.
- d. Niesamodzielną pracą podczas kartkówki, sprawdzianu wiąże się z otrzymaniem oceny niedostatecznej oraz zakończeniem pracy. Przez niesamodzielną pracę należy rozumieć m.in.: odwracanie się, odczytywanie odpowiedzi z pracy kolegi/koleżanki, rozmawianie, przepisywanie, korzystanie z urządzeń elektronicznych.
- e. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny półrocznej lub rocznej z danego przedmiotu, jest opanowanie wszystkich umiejętności z podstawy programowej nabywanych w danym okresie przez uczniów (tzn. do uzyskania pozytywnej oceny ze wszystkich sprawdzianów i kartkówek), które jednocześnie umożliwiają nabywanie kolejnych kompetencji w dalszym procesie edukacyjnym.

3. Zasady poprawiania ocen:

- a. Uczeń ma prawo otrzymania ocenionej pracy kontrolnej w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od jej przeprowadzenia.
- b. Uczeń zobowiązany jest do poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu lub testu w terminie 14 dni od otrzymania wyników. Na poprawę uczeń zapisuje się wysyłając wiadomość za pośrednictwem dziennika elektronicznego Librus, w wyznaczonym do tego czasie przez Nauczyciela.
- c. Uczeń po otrzymaniu oceny niedostatecznej z pracy klasowej, zobowiązany jest do poprawy w ciągu 2 tygodni od otrzymania oceny, jeśli ponowny wynik jest negatywny, kolejna poprawa, ze wszystkich niezaliczonych prac, możliwa jest najpóźniej na dwa tygodnie przed wystawieniem oceny śródrocznej lub rocznej.
- d. W przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu, nauczyciel chętnie udzieli pomocy.
- e. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie może napisać pracy klasowej w określonym terminie, wówczas ma obowiązek napisać sprawdzian w innym terminie (nie dłuższym niż dwa tygodnie), ustalonym z nauczycielem.

4. Sposoby informowania uczniów i rodziców.

- a. Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zostają zapoznani z powyższym PZO oraz wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne oceny, warunkami uzyskania oceny wyższej niż przewidywana, regulaminem pracowni biologicznej, BHP i PPOŻ oraz programem nauczania na bieżący rok szkolny 2025/2026.
- b. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o kryteria oceniania.

c. Procentowy zakres punktów na daną ocenę:

- 1. 0 ÷ 39 % stopień niedostateczny;**
- 2. 40 ÷ 59 % stopień dopuszczający;**
- 3. 60 ÷ 74 % stopień dostateczny;**
- 4. 75 ÷ 89 %/ stopień dobry;**
- 5. 90 ÷ 99 %/ stopień bardzo dobry;**
- 6. 100 % stopień celujący.**

d. Nauczyciel zastrzega sobie prawo do obniżenia progu na ocenę dopuszczającą do 30% jeśli uzna, że na sprawdzianie realizowane były zadania typowe dla arkusza maturalnego z biologii. Nauczyciel poinformuje o tym fakcie klasę przy oddawaniu pracy, że próg procentowy dla oceny dopuszczającej był z tego powodu obniżony do 30%.

e. Wszystkie prace pisemne nauczyciel przechowuje w szkole, przy czym są one do wglądu dla uczniów i ich rodziców po wcześniejszym umówieniu się rodzica z nauczycielem za pośrednictwem dziennika elektronicznego Librus. Prace pisemne są przechowywane w szkole do końca bieżącego roku szkolnego.

f. Nauczyciel przedmiotu ma obowiązek na miesiąc przed posiedzeniem Rady Pedagogicznej Klasyfikacyjnej (śródrocznej / rocznej) poinformować ucznia i jego rodzica (prawnego opiekuna) o przewidywanej ocenie niedostatecznej z przedmiotu, dokonując wpisu do dziennika elektronicznego.

OGÓLNE WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY BIOLOGIA - ZAKRES ROZSZERZONY

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Nie opanował podstawowych pojęć i treści programowych z zakresu biologii zawartych w obowiązującej „Podstawie programowej dla liceum ogólnokształcącego w zakresie rozszerzonym”, co uniemożliwia mu kontynuowanie dalszego kształcenia;
- Nie potrafi korzystać ze źródeł informacji biologicznej (rysunek, diagram, tekst źródłowy, model biologiczny, wykres, tabela, dane statystyczne);
- Nie posiada elementarnej i koniecznej wiedzy na temat budowy, procesów fizjologicznych, prawidłowości i zjawisk na różnych poziomach układów biologicznych;
- Odpowiedzi ucznia są błędne mimo pomocy i naprowadzania nauczyciela.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- Posiada niezbędną wiedzę umożliwiającą proces dalszego kształcenia
- Nie opanował całości materiału
- Był nieobecny na niektórych sprawdzianach i nadrobił tylko część zaległości
- Otrzymał oceny cząstkowe świadczące o braku pracy lub dużej niesystematyczności
- Rzadko brał udział w lekcji
- Starał się prowadzić zeszyt przedmiotowy, notatki z lekcji są jednak niekompletne
- Potrafi przedstawić podstawowe fakty, procesy i zjawiska z zakresu biologii posługując się podstawowymi terminami biologicznymi, ale nie dokonuje ich analizy, nawet przy znacznej pomocy nauczyciela;
- Potrafi zinterpretować dane z podstawowych źródeł informacji biologicznej (rysunek, tekst źródłowy, schemat, diagram, model biologiczny, wykres, tabela, dane statystyczne);
- Dostrzega podstawowe procesy i zjawiska biologiczne, fizjologiczne, przyrodnicze, środowiskowe i potrafi je wyjaśnić w sposób bardzo ogólny;
- Wykazuje brak umiejętności wnioskowania;
- Popołnia istotne błędy w posługiwaniu się terminologią biologiczną;
- Odpowiedzi ucznia odbywają się przy częstej pomocy nauczyciela.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania szczegółowe wymagania na ocenę dostateczną oraz:

- Opanował materiał w stopniu zadowalającym
- Nie zawsze był obecny na sprawdzianach, ale nadrobił zaległości
- Sporadycznie brał udział w lekcji
- Prowadził zeszyt przedmiotowy, starał się robić notatki z lekcji
- Uczeń zna podstawowe fakty z zakresu biologii, potrafi je zasadniczo interpretować i dobierać odpowiednie przykłady przy znacznym ukierunkowaniu nauczyciela;
- Posługuje się właściwą terminologią biologiczną;
- Poprawnie interpretuje informacje ze schematów, rysunków, diagramów, modeli biologicznych i innych materiałów źródłowych;
- Potrafi w sposób ogólny wyjaśnić zjawiska i procesy biologiczne na różnych poziomach układów biologicznych (komórkowy, organizmalny, ponadorganizmalny);
- W odpowiedziach ustnych, które odbywają się przy niewielkiej pomocy nauczyciela mogą pojawić się nieliczne błędy merytoryczne, jednak istotna część tematu zostaje omówiona poprawnie, w odpowiedzi występują trudności we wnioskowaniu i uogólnianiu;

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia szczegółowe wymagania na ocenę dobrą oraz:

- Poprawnie opanował materiał programowy
- Był obecny na sprawdzianach, uzyskał dobre oceny cząstkowe

- Starał się brać udział w lekcjach, wypowiadać na temat spójnie i logicznie, poprawnie pod względem językowym
- Systematycznie prowadził zeszyt przedmiotowy.
- Przedstawia zjawiska i procesy biologiczne, stosując bogatą i poprawną terminologię przedmiotową;
- Dostrzega procesy zachodzące na różnych poziomach układów biologicznych – analizuje ich przyczyny, przebieg i skutki;
- Analizuje współzależności pomiędzy poszczególnymi strukturami i układami biologicznymi
- Posiada dobrą orientację funkcjonowania na różnych poziomach układów biologicznych;
- Samodzielnie analizuje, syntetyzuje i wyjaśnia mechanizmy procesów, zjawiska, prawidłowości biologiczne na różnych poziomach organizacji;
- Odczytuje i interpretuje informacje uzyskane z różnych źródeł;
- Podejmuje próby samodzielnego formułowania wniosków;
- W odpowiedziach występuje płynność wypowiedzi i wyczerpanie tematu.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:

- Opanował i w pełni przyswoił wiadomości objęte podstawą programową
- Wykazywał zainteresowanie przedmiotem i literaturą popularnonaukową, wykorzystywał różne źródła wiedzy, podejmował dodatkowe zadania
- Pisał prace domowe i sprawdziany i otrzymał bardzo dobre oceny częściowe
- Aktywnie uczestniczył w lekcjach
- Udzielał wyczerpujących odpowiedzi, spójnych logicznie oraz poprawnych pod względem merytorycznym
- Starannie i systematycznie prowadził zeszyt przedmiotowy.
- Swobodnie analizuje i interpretuje zjawiska, fakty i pojęcia, posługując się bogatą i bezbłędną terminologią biologiczną ;
- potrafi wykazać związki przyczynowo – skutkowe na różnych poziomach funkcjonowania układów biologicznych;
- odczytuje, interpretuje i przetwarza informacje uzyskane z różnorodnych źródeł
- posiada umiejętność analizowania, oceniania, prognozowania i wnioskowania
- dostrzega problemy biologiczne i środowiskowe w skali lokalnej i globalnej oraz podaje typowe sposoby ich rozwiązania;
- odpowiedź jest samodzielna, poprawna merytorycznie, wyczerpująca w wypowiedziach ustnych występuje swobodny styl, bogata terminologia biologiczna.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę celującą oraz:

- czynnie uczestniczy w lekcjach: prezentuje dociekliwość podczas rozwiązywania problemów biologicznych i wykorzystuje posiadaną wiedzę z pokrewnych przedmiotów, starannie wykonuje dodatkowe zadania.
- ma szeroką wiedzę biologiczną, sięga do publikacji naukowych
- w odpowiedziach odwołuje się do kontekstów interdyscyplinarnych – chemia, fizyka, geografia, matematyka
- podaje oryginalne, twórcze propozycje rozwiązywania problemów lokalnych i globalnych z zakresu biologii, ekologii oraz ochrony środowiska przyrodniczego
- śledzi, rozumie problematykę osiągnięć współczesnej biologii, ochrony środowiska, medycyny, dostrzega ich interdyscyplinarny charakter;
- dostrzega problemy bioetyczne współczesnych osiągnięć z zakresu biologii i medycyny;
- ocenę celującą osiąga także uczeń, który jest laureatem lub finalistą konkursów przedmiotowych o zasięgu co najmniej regionalnym lub olimpiad przedmiotowych .